

สรุปภาพรวมกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ๑๐ ฉบับ

ที่	ชื่อกฎหมาย	สรุปสาระสำคัญ	บทบาทหน้าที่ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า
๑	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๓ ลักษณะ ๒๒ หุ้นส่วนและบริษัท	<ul style="list-style-type: none"> ■ กำหนดองค์ธุรกิจในรูปแบบนิติบุคคลประเภทห้างหุ้นส่วนบริษัท ไว้ ๓ ประเภท คือ <ol style="list-style-type: none"> ๑) ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล <p>คือ การที่บุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไปรวมตัวกันทำกิจการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไรจากการดำเนินการนั้นมาแบ่งปันกัน ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลมีผู้เป็นหุ้นส่วนประเภทเดียว คือ หุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด โดยหุ้นส่วนทุกคนต้องรับผิดชอบร่วมกันในหนี้สินของห้างหุ้นส่วนทั้งหมดโดยไม่จำกัดจำนวน ห้างหุ้นส่วนสามัญจะจดทะเบียนหรือไม่ก็ได้ ถ้าจดทะเบียนจะเรียกว่า ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล และมีสภาพเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย (กรณีไม่จดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนสามัญนั้นไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคล เรียกว่า “ห้างหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียน”)</p> ๒) ห้างหุ้นส่วนจำกัด <p>คือ การที่บุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไปรวมตัวกันทำกิจการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไรจากการดำเนินการนั้นมาแบ่งปันกัน ห้างหุ้นส่วนจำกัดมีหุ้นส่วน ๒ ประเภท ได้แก่ หุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดจะมีคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ รับผิดไม่เกินจำนวนเงินที่ตนลงหุ้นในห้างหุ้นส่วนจำกัด และหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดจะมีคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ รับผิดชอบร่วมกันในหนี้สินของห้างหุ้นส่วนทั้งหมดโดยไม่จำกัดจำนวน หุ้นส่วนผู้จัดการในห้างหุ้นส่วนจำกัดจะต้องเป็นหุ้นส่วนประเภทไม่จำกัดความรับผิด ห้างหุ้นส่วนจำกัดจะต้องจดทะเบียน ถ้าไม่จดทะเบียนจะถือว่าเป็นห้างหุ้นส่วนสามัญและไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคล</p> ๓) บริษัทจำกัด <p>คือ การที่บุคคลตั้งแต่ ๓ คนขึ้นไปรวมกันทำกิจการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไรจากการดำเนินการนั้นมาแบ่งปันกัน โดยบริษัทจำกัด จะแบ่งทุนออกเป็นหุ้น มูลค่าหุ้นละเท่าๆ กัน ผู้ลงทุนในบริษัท เรียกว่า “ผู้ถือหุ้น” โดยผู้ถือหุ้นรับผิดไม่เกินจำนวนเงินที่ตนยังงใช้ไม่ครบมูลค่าของหุ้นที่ตนถือ เมื่อจดทะเบียนบริษัทจำกัดแล้ว จะมีสภาพเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายแยกต่างหากจากผู้ถือหุ้น</p> ■ กำหนดให้การก่อตั้งนิติบุคคล การแก้ไขเพิ่มเติมรายการที่สำคัญ เช่น รายชื่อหุ้นส่วน รายชื่อกรรมการ ผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล จำนวนทุนจดทะเบียน สถานที่ตั้ง การแปรสภาพ การควบหรือควบบริษัท ตลอดจนการเลิกกิจการ และการเสร็จการชำระบัญชี ต้องเป็นไปตามขั้นตอนและนำความไปจดทะเบียนทะเบียนต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท เพื่อเป็นการรับรองสิทธิว่านิติบุคคลนั้นเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย มีความสามารถที่จะทำนิติกรรมได้ ■ ให้นายทะเบียนมีอำนาจในการชดเชยชื่อห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัดออกจากทะเบียนเมื่อมีเหตุตามที่กฎหมายกำหนด (หรือที่เรียกว่า “ถอนทะเบียนร้าง”) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ออกกฎกระทรวงจัดตั้งสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกลางขึ้นในกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ■ อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเป็นนายทะเบียนกลาง และมีอำนาจจัดตั้งสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทท้องที่ กำหนดอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนและหลักเกณฑ์และวิธีการในการจดทะเบียน และอธิบดีมีอำนาจแต่งตั้งผู้ช่วยนายทะเบียนกลางและนายทะเบียนเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยหุ้นส่วนและบริษัท ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๑. การจดทะเบียนจัดตั้ง เปลี่ยนแปลง เลิกและเสร็จการชำระบัญชี ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด ๒. การถอนทะเบียนบริษัทร้าง หรือการชดเชยชื่อห้างหุ้นส่วนบริษัทออกจากทะเบียน ๓. การเก็บรักษาเอกสารและข้อมูลทางทะเบียน การออกหนังสือรับรองนิติบุคคล การรับรองสำเนาเอกสารทางทะเบียนและสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น ■ อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท <p>การจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัดมิใช่การขออนุญาติการประกอบธุรกิจ แต่เป็นการจดทะเบียนเพื่อก่อตั้งสภาพนิติบุคคล เพื่อให้มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๖ ประกอบมาตรา ๑๐๑๕ ในกรณีที่ยังไม่จดทะเบียนหรือบริษัทประกอบธุรกิจที่มีกฎหมายเฉพาะควบคุมหรือประกอบธุรกิจที่จะต้องได้รับอนุญาตก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้ นั้น หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าบริษัทประกอบธุรกิจโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือฝ่าฝืนกฎหมายถือเป็นเรื่องที่หน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลตามกฎหมายเฉพาะนั้นที่ต้องไปว่ากล่าวหรือดำเนินคดีกับห้างหุ้นส่วนและบริษัทนั้นต่างหาก</p> <p>การพิจารณารับจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนและบริษัท นายทะเบียนกระทำการโดยอาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๐๑๕ กฎกระทรวงจัดตั้งสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท แต่งตั้งนายทะเบียน และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัด พ.ศ. ๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติมประกอบระเบียบสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกลางว่าด้วยการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนและบริษัท ในกรณีที่คำขอจดทะเบียนและเอกสารประกอบถูกต้องครบถ้วนตามระเบียบ นายทะเบียนย่อมไม่อาจปฏิเสธหรือไม่ยอมรับจดทะเบียนได้ เมื่อนายทะเบียนได้รับจดทะเบียนรายการ</p>

ที่	ชื่อกฎหมาย	สรุปสาระสำคัญ	บทบาทหน้าที่ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า
		<ul style="list-style-type: none"> ■ กำหนดให้เป็นหน้าที่ของกรรมการบริษัทต้องนำเสนอบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นต่อนายทะเบียนอย่างน้อยปีละครั้ง ■ กำหนดหน้าที่ให้บริษัทจำกัดต้องจัดทำงบการเงินและนำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่นิติภายในสี่เดือนนับแต่วันปิดรอบปีบัญชีและนำเสนอต่อนายทะเบียนภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันประชุมอนุมัติงบการเงิน ■ ให้นายทะเบียนมีหน้าที่ในการเก็บรักษาเอกสารและข้อมูลทางทะเบียน และมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลให้บุคคลภายนอกได้รับรู้ถึงสถานะทางกฎหมายของนิติบุคคล 	<p>ได้ไว้แล้ว คำสั่งของนายทะเบียนซึ่งเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลหรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ย่อมถือเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ และคำสั่งทางปกครองนั้นย่อมมีความมั่นคงแห่งนิติฐานะใช้ยื่นบุคคลได้ทราบเท่าที่ยังไม่มีการเพิกถอนหรือสิ้นผลลงโดยเงื่อนไขเวลาหรือโดยเหตุอื่นตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ มาตรา ๔๒</p> <p>นายทะเบียนมีหน้าที่ในการเก็บรักษาเอกสารทางทะเบียนไว้เมื่อบุคคลทุกคนเมื่อได้เสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแล้วชอบที่จะตรวจเอกสารซึ่งนายทะเบียนเก็บรักษาไว้ได้ หรือจะขอให้คัดสำเนาหรือเนื้อความในเอกสารฉบับใด ๆ พร้อมด้วยคำรับรองว่าถูกต้องมอบให้ก็ได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๐๒๐ และมีหน้าที่จะต้องแต่งย่อรายการซึ่งได้ลงทะเบียนส่งไปลงพิมพ์โฆษณาในหนังสือราชกิจจานุเบกษาเป็นคราว ๆ เมื่อได้พิมพ์โฆษณาดังนั้นแล้วท่านให้ถือว่าบรรดาเอกสารและข้อความซึ่งลงทะเบียนอันได้กล่าวถึงในย่อรายการนั้น เป็นอันรู้แก่บุคคลทั้งปวงไม่เลือกว่าเป็นผู้เกี่ยวข้องด้วย ห้างหุ้นส่วนหรือด้วยบริษัทหรือไม่เกี่ยวข้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๑๐๒๑ และมาตรา ๑๐๒๒ ดังนั้น เอกสารและรายการทางทะเบียนที่นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทได้รับจดทะเบียนไว้แล้วจึงถือเป็นเอกสารมหาชน ซึ่งเป็นเอกสารที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนในการตรวจสอบหรือขอคัดสำเนา</p> <p>นอกจากนี้ นายทะเบียน ยังมีหน้าที่ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการของห้างหุ้นส่วนบริษัทในเรื่องที่เกี่ยวกับการจดทะเบียนเพื่อให้บุคคลภายนอกสามารถตรวจสอบสถานภาพของห้างหุ้นส่วนบริษัท อำนาจหน้าที่ของผู้มีอำนาจกระทำการแทน เพื่อประโยชน์ในการติดต่อทำนิติกรรมสัญญาเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนบริษัทอย่างน่าเชื่อถือและเกิดความเรียบร้อยในการดำเนินธุรกิจ</p>
๒	พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัท จำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. ๒๕๔๙	<p>เป็นกฎหมายลักษณะอาญาที่บัญญัติความผิดอันเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคมและมูลนิธิ ไว้ โดยกฎหมายแยกเป็น ๒ หมวด</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ หมวด ๑ เป็นความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด เช่น <ul style="list-style-type: none"> - ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดใดไม่จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงหุ้นส่วนผู้จัดการภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท 	<ul style="list-style-type: none"> ■ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้รักษาการตามกฎหมายเฉพาะหมวด ๑ ■ บรรดาความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวให้อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ามอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ และเมื่อผู้กระทำความผิดได้ชำระค่าปรับตามที่ได้เปรียบเทียบแล้วให้คดีเป็นอันเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ที่	ชื่อกฎหมาย	สรุปสาระสำคัญ	บทบาทหน้าที่ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า
		<ul style="list-style-type: none"> - บริษัทจำกัดใดไม่จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงกรรมการภายใน ๑๔ วันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท - บริษัทจำกัดใดไม่มีสำนักงานบอกทะเบียนต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท - กรรมการใดของบริษัทจำกัดไม่ส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท - บุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท กระทำหรือยินยอมให้กระทำการ ทำให้เสียหายหรือลงข้อความอันเป็นเท็จในเอกสารของห้างหุ้นส่วนบริษัท ถ้ากระทำหรือยินยอมให้กระทำการเพื่อลวงให้ห้างหุ้นส่วน บริษัท ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นขาดประโยชน์อันควรได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ <ul style="list-style-type: none"> ▪ หมวด ๒ เป็นความผิดเกี่ยวกับสมาคมและมูลนิธิ 	
๓	พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๙	<ul style="list-style-type: none"> ▪ กำหนดให้ผู้ประกอบพาณิชย์กิจประเภทต่าง ๆ ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ โดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้ประกอบพาณิชย์กิจเข้าสู่ระบบ เพื่อประโยชน์ทางสถิติและทราบหลักฐานการประกอบพาณิชย์กิจของผู้ประกอบพาณิชย์กิจที่ถูกต้องเชื่อถือได้อันเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการพาณิชย์และการอุตสาหกรรม ▪ กำหนดบทนิยามของผู้ประกอบพาณิชย์กิจ คือ บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งประกอบพาณิชย์กิจเป็นอาชีพปกติและให้หมายความรวมทั้งผู้เป็นหุ้นส่วนที่ไม่จำกัดความรับผิด กรรมการ ผู้จัดการ ด้วย ▪ กำหนดกิจการที่เป็นพาณิชย์กิจ ได้แก่ การซื้อ การขาย การขายทอดตลาด การแลกเปลี่ยน การให้เช่า การให้เช่าซื้อ การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนค้าต่าง การขนส่ง การหัตถกรรม การอุตสาหกรรม การรับจ้างทำของ การให้กู้ยืมเงิน การรับจำนำ การรับจำนอง การคลังสินค้า การรับแลกเปลี่ยนหรือซื้อขายเงินตราต่างประเทศ การซื้อหรือขายตัวเงิน การธนาคาร การเครดิตฟองซิเอร์ การประกันภัย การรับประกันภัย และกิจการอื่นซึ่งกำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา ▪ กำหนดพาณิชย์กิจที่พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับ ได้แก่ การค้าเร่ การค้าแผงลอยพาณิชย์กิจเพื่อการบำรุงศาสนาหรือเพื่อการกุศล พาณิชยกรรมของนิติบุคคลซึ่งได้มีพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้น พาณิชยกรรมของกระทรวง ทบวง กรม พาณิชยกรรมของมูลนิธิ สมาคม สหกรณ์ และพาณิชย์กิจซึ่งรัฐมนตรีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ▪ พาณิชยกรรมใดที่จะต้องจดทะเบียนพาณิชย์ให้เป็นที่ปฏิบัติตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ประกาศกำหนด ซึ่งปัจจุบันได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - บุคคลธรรมดา ซึ่งประกอบพาณิชย์ดังต่อไปนี้ <ol style="list-style-type: none"> (๑) การทำโรงสีข้าว และการทำโรงเลื่อยที่ใช้เครื่องจักร (๒) การขายสินค้าคิดรวมกันวันหนึ่งวันโดยขายได้เป็นเงินตั้งแต่ ๒๐ บาทขึ้นไป หรือมีสินค้าดังกล่าวไว้เพื่อขายมีค่ารวมกันเป็นเงินตั้งแต่ ๕๐๐ บาท ขึ้นไป 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ กฎหมายกำหนดให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ เป็นสำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์มีหน้าที่กำกับดูแลการรับจดทะเบียนพาณิชย์ ▪ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์รับจดทะเบียนพาณิชย์ในท้องที่ของตน ▪ รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น (เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล) ที่มีความพร้อมเป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ รับจดทะเบียนพาณิชย์ในท้องที่ของตน และให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดยังคงมีอำนาจรับจดทะเบียนพาณิชย์เฉพาะในท้องที่นอกเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น <p>ทั้งนี้ เป็นไปตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</p>

ที่	ชื่อกฎหมาย	สรุปสาระสำคัญ	บทบาทหน้าที่ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า
		<p>(๓) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนค้าต่าง ซึ่งทำการเกี่ยวกับสินค้ามีค่ารวมเป็นเงินตั้งแต่ ๒๐ บาทขึ้นไป</p> <p>(๔) การประกอบหัตถกรรมหรือการอุตสาหกรรมและขายสินค้าที่ผลิตมีค่ารวมในวันหนึ่งวันใดรวมตั้งแต่ ๒๐ บาทขึ้นไป หรือวันหนึ่งวันใดมีสินค้าที่ผลิตได้รวมตั้งแต่ ๕๐๐ บาทขึ้นไป</p> <p>(๕) การขนส่งทางทะเล การขนส่งโดยเรือกลไฟ หรือเรือยนต์ประจำทาง และการขนส่งโดยรถไฟ การขนส่งโดยราง การขนส่งโดยรถยนต์ประจำทาง การขายทอดตลาด การรับซื้อขายที่ดิน การให้กู้ยืมเงิน การรับแลกเปลี่ยนหรือการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ การซื้อหรือขายตัวเงิน การธนาคาร การประกันภัย การทำโรงรับจำนำ และการทำโรงแรม</p> <p>- บุคคลธรรมดาและนิติบุคคล (ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด) ซึ่งประกอบพาณิชย์ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การขาย หรือให้เช่า แผ่นซีดี แถบบันทึก วีดิทัศน์ แผ่นวีดิทัศน์ ดีวีดี หรือแผ่นวีดิทัศน์ระบบดิจิทัล เฉพาะที่เกี่ยวกับการบันเทิง</p> <p>(๒) การขายอัญมณี หรือเครื่องประดับซึ่งประดับด้วยอัญมณี</p> <p>(๓) การซื้อขายสินค้าหรือบริการ โดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต</p> <p>(๔) การบริการอินเทอร์เน็ต</p> <p>(๕) การให้เข้าพื้นที่ของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย</p> <p>(๖) การบริการเป็นตลาดกลางในการซื้อขายสินค้าหรือบริการ โดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต</p> <p>(๗) การผลิต รับจ้างผลิต แผ่นซีดี แถบบันทึก วีดิทัศน์ แผ่นวีดิทัศน์ ดีวีดี หรือแผ่นวีดิทัศน์ ระบบดิจิทัล เฉพาะที่เกี่ยวกับการบันทึก</p> <p>(๘) การให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้อินเทอร์เน็ต</p> <p>(๙) การให้บริการฟังเพลง และร้องเพลงโดยคาราโอเกะ</p> <p>(๑๐) การให้บริการเครื่องเล่นเกมส์</p> <p>(๑๑) การให้บริการตู้เพลง</p> <p>(๑๒) โรงงานแปรรูปภาพ แกะสลัก และการทำหัตถกรรมจากงาช้าง การค้าปลีก การค้าส่งงาช้าง และผลิตภัณฑ์จากงาช้าง</p>	
๔	พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕	<p>กำหนดวิธีการจัดตั้งหรือการเกิดขึ้นของบริษัทมหาชนจำกัด ๓ วิธี คือ</p> <p>๑) การจดทะเบียนจัดตั้งขึ้นใหม่ โดยบุคคลธรรมดาตั้งแต่ ๑๕ คนขึ้นไป ยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทมหาชนจำกัดด้วยความประสงค์ที่จะเสนอขายหุ้นต่อประชาชน โดยต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และสามารถระดมทุนจากประชาชนด้วยการออกหุ้นกู้ได้ โดยต้องได้รับมติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น และต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วย</p>	<p>อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ามีฐานะเป็นนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ.๒๕๓๕ และได้มอบหมายเจ้าหน้าที่เป็นนายทะเบียน เช่น รองอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ผู้อำนวยการกองทะเบียนบริษัทมหาชนและธุรกิจพิเศษ ข้าราชการพลเรือนสามัญประเภทวิชาการตั้งแต่ระดับปฏิบัติการขึ้นไปในกองทะเบียนบริษัทมหาชนและธุรกิจพิเศษ เป็นนายทะเบียนเพื่อ</p>

ที่	ชื่อกฎหมาย	สรุปสาระสำคัญ	บทบาทหน้าที่ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า
		<p>หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เช่นเดียวกัน</p> <p>๒) การแปรสภาพ จากบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เป็นบริษัทมหาชนจำกัด</p> <p>๓) การควบบริษัท ระหว่างบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และบริษัทมหาชนจำกัด หรือระหว่างบริษัทมหาชนจำกัดด้วยกัน</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ เมื่อจดทะเบียนแล้ว บริษัทมหาชนจำกัดมีสถานะเป็นนิติบุคคลตั้งแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียน และหากมีการเปลี่ยนแปลงรายการทางทะเบียน บริษัทมีหน้าที่ต้องยื่นของจดทะเบียน เช่น การแก้ไขชื่อบริษัท วัตถุประสงค์ ทุนจดทะเบียน สำนักงานใหญ่ ข้อบังคับ การเพิ่มหรือลดทุนจดทะเบียน/ทุนชำระแล้ว การเปลี่ยนแปลงกรรมการ เข้า-ออก และอำนาจกรรมการ เป็นต้น ■ กำหนดให้เป็นหน้าที่ของบริษัทมหาชนจำกัดต้อง <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำทะเบียนกรรมการ (กรรมการบริษัทมหาชนจำกัดต้องมีจำนวนอย่างน้อย ๕ คน และต้องประชุมกรรมการ ๓ เดือนต่อครั้ง) - จัดทำรายงานการประชุมคณะกรรมการและผู้ถือหุ้น ■ ห้ามให้บริษัทมหาชนจำกัดเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือเป็นหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดในห้างหุ้นส่วนจำกัด ■ คณะกรรมการต้องจัดให้มีการทำงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุน ณ วันสิ้นสุรอบปีบัญชี เสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นในการประชุมสามัญประจำปีเพื่ออนุมัติ ■ บริษัทต้องจัดส่งรายงานประจำปี พร้อมกับสำเนางบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนไปยังนายทะเบียนภายในเดือนหนึ่งนับแต่วันที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติ ■ ให้นายทะเบียนมีหน้าที่ในการเก็บรักษาเอกสารและข้อมูลทางทะเบียน และมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลให้บุคคลภายนอกได้รับรู้ถึงสถานะทางกฎหมายของนิติบุคคล 	<p>ปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ.๒๕๓๕ ทั่วราชอาณาจักร และพาณิชย์จังหวัดเป็นนายทะเบียนในเขตจังหวัดนั้น</p>
๕	พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒	<ul style="list-style-type: none"> ■ กำหนดค่านิยาม คนต่างด้าว หมายถึง <ul style="list-style-type: none"> (๑) บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย (๒) นิติบุคคลที่จดทะเบียนในต่างประเทศ (๓) นิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทย โดยมีบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) ถือหุ้น หรือลงทุน ตั้งแต่ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป หรือห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่มีหุ้นส่วนผู้จัดการ หรือผู้จัดการเป็นคนที่ไม่มีสัญชาติไทย (๔) นิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทย โดยมีบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ถือหุ้น หรือลงทุนตั้งแต่ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป ■ ห้ามมิให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติโดยมิได้รับอนุญาต ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> บัญชีหนึ่ง เป็นธุรกิจที่มิอนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจด้วยเหตุผลพิเศษ จำนวน ๙ รายการ 	<ul style="list-style-type: none"> ■ กฎหมายกำหนดให้มีคณะกรรมการการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว โดยมีปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเป็นกรรมการและเลขานุการ ■ รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และนายทะเบียนเพื่อปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.๒๕๔๒ ■ บทบาทของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าในการตรวจสอบการประกอบธุรกิจตามพระราชบัญญัตินี้ อาทิ <ul style="list-style-type: none"> ๑. ตรวจสอบนิติบุคคลไทยที่มีคนต่างด้าวถือหุ้นไม่ถึงร้อยละ ๕๐ เพื่อเป็นการกำกับดูแลและตรวจสอบการถือหุ้นของคนไทยในนิติบุคคลว่าเป็นการถือหุ้นแทนคนต่างด้าวหรือไม่ ๒. ตรวจสอบนิติบุคคลต่างด้าวที่ประกอบธุรกิจโดยมิได้รับอนุญาต

ที่	ชื่อกฎหมาย	สรุปสาระสำคัญ	บทบาทหน้าที่ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า
		<p>บัญชีสอง เป็นธุรกิจที่เกี่ยวกับความปลอดภัยหรือความมั่นคงของประเทศ หรือที่มีผลกระทบต่อศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และทัศนกรรมพินบ้าน หรือทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน ๑๓ รายการ คนต่างด้าวที่จะประกอบธุรกิจตามบัญชีสอง ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ โดยการอนุมัติของคณะรัฐมนตรี ธุรกิจที่ขออนุญาตต้องมีคนไทยหรือนิติบุคคลที่ไม่ใช่คนต่างด้าวถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ เว้นแต่รัฐมนตรีโดยการอนุมัติของคณะรัฐมนตรีอาจผ่อนผันสัดส่วนการถือหุ้นให้น้อยลงได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒๕ และต้องมีกรรมการเป็นคนไทยไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๕ ของจำนวนกรรมการทั้งหมด</p> <p>บัญชีสาม เป็นธุรกิจที่คนไทยยังไม่มีความพร้อมจะแข่งขัน จำนวน ๒๑ รายการ คนต่างด้าวที่จะประกอบธุรกิจตามบัญชีสาม ต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ กำหนดกรอบในการพิจารณาการอนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้พิจารณาโดยคำนึงถึงผลดีและผลเสียต่อความปลอดภัยและความมั่นคงของประเทศ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ศิลปวัฒนธรรมและจารีตประเพณีของประเทศ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การพลังงานและการรักษาสิ่งแวดล้อม การคุ้มครองผู้บริโภค ขนาดของกิจการ การจ้างแรงงาน การถ่ายทอดเทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา ▪ กำหนดให้คนต่างด้าวบางประเภทมีสิทธิขอหนังสือรับรองเพื่อประกอบธุรกิจได้โดยไม่ต้องขออนุญาต ได้แก่ <ol style="list-style-type: none"> ๑) คนต่างด้าวที่ประกอบธุรกิจโดยสนธิสัญญาหรือความตกลงการค้าระหว่างประเทศไทยกับคู่ภาคี สามารถยื่นขอหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจบัญชีหนึ่งบัญชีสอง และบัญชีสามได้ตามเงื่อนไขที่กำหนดในสนธิสัญญาหรือความตกลงการค้าระหว่างประเทศกับคู่ภาคี ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - สนธิสัญญาทางไมตรีและความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสหรัฐอเมริกา พ.ศ.๒๕๑๑ - ความตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย - ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น (JTEPA) ๒) คนต่างด้าวที่ประกอบธุรกิจโดยได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุน สามารถขอหนังสือรับรองการประกอบธุรกิจบัญชีสอง และบัญชีสามได้ตามที่ระบุในบัตรส่งเสริมการลงทุน ▪ กำหนดเงื่อนไขการอนุญาตที่คนต่างด้าวต้องปฏิบัติตาม เช่น การนำส่งทุนขั้นต่ำ การรายงานผลการถ่ายทอดเทคโนโลยีตามแผนที่ได้นำเสนอไว้ เป็นต้น 	<p>๓. ตรวจสอบนิติบุคคลต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจว่ามีการประกอบธุรกิจตามที่ได้รับอนุญาตหรือไม่ แยกเป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้</p> <p>กลุ่มที่ ๑ ผู้ได้รับอนุญาตที่ประกอบธุรกิจครบ ๑ ปี เพื่อติดตามตรวจสอบการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ว่าเป็นไปตามที่ได้รับอนุญาตหรือไม่ รวมทั้งตรวจสอบการปฏิบัติตามแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี</p> <p>กลุ่มที่ ๒ ตรวจสอบการนำส่งทุนขั้นต่ำของนิติบุคคลต่างด้าวที่ได้รับอนุญาต เพื่อเป็นการติดตามตรวจสอบนิติบุคคลต่างด้าวว่าได้มีการปฏิบัติตามมาตรา ๑๔ และกฎกระทรวง เรื่อง กำหนดทุนขั้นต่ำและระยะเวลาในการนำหรือส่งทุนขั้นต่ำเข้ามาประเทศไทย</p>

ที่	ชื่อกฎหมาย	สรุปสาระสำคัญ	บทบาทหน้าที่ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า
๖	พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓	<ul style="list-style-type: none"> ■ กำหนดผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> กลุ่มที่ ๑ ได้แก่ ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร กลุ่มที่ ๒ ได้แก่ สถานที่ประกอบธุรกิจเป็นประจำ เมื่อผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีกลุ่มที่ ๑ ประกอบธุรกิจเป็นประจำในสถานที่หลายแห่งแยกจากกัน ให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการธุรกิจในสถานที่ประกอบธุรกิจเป็นประจำนั้นเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีด้วย กลุ่มที่ ๓ ได้แก่ บุคคลธรรมดา หรือห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียนที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ออกประกาศกระทรวงพาณิชย์ กำหนดให้เป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> (๑) บุคคลธรรมดาหรือห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียนที่ประกอบธุรกิจเป็นผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้มีไว้เพื่อจำหน่าย ผู้นำเข้ามาในราชอาณาจักร หรือผู้ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ซึ่งสินค้าประเภทแถบเสียงเพลง แถบวีดิทัศน์ และแผ่นซีดี (๒) บุคคลธรรมดาหรือห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียนที่ประกอบธุรกิจ โรงงาน แปรสภาพ แกะสลัก และการทำหัตถกรรมจากงาช้าง การค้าปลีก การค้าส่ง งาช้าง และผลิตภัณฑ์จากงาช้าง ■ กำหนดหน้าที่ของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> ๑. จัดให้มีการทำบัญชีสำหรับการประกอบธุรกิจของตน ๒. จัดให้มีผู้ทำบัญชีซึ่งเป็นผู้มีคุณสมบัติตามที่อธิบดีกำหนด เว้นแต่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาจะเป็นผู้ทำบัญชีสำหรับกิจการของตนเองก็ได้ ๓. ควบคุมดูแลผู้ทำบัญชีให้จัดทำบัญชีให้ตรงต่อความเป็นจริงและถูกต้องตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓ ๔. ส่งมอบเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีให้แก่ผู้ทำบัญชีให้ถูกต้องครบถ้วน ๕. จัดทำงบการเงินตามแบบที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้ากำหนด รวมทั้งได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็นโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตสำหรับผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีซึ่งเป็นบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร และห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่มีรายการใดรายการหนึ่งหรือทุกรายการดังต่อไปนี้เกินกำหนด คือ ทุนจดทะเบียนเกินห้าล้านบาท หรือสินทรัพย์รวมเกินสามสิบล้านบาท หรือรายได้รวมเกินสามสิบล้านบาท <p>สำหรับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่มีรายการดังต่อไปนี้ทุกรายการไม่เกินกำหนด ได้รับยกเว้นไม่ต้องจัดให้งบการเงินได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็นโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต คือ ทุนจดทะเบียนไม่เกินห้าล้านบาท สินทรัพย์รวมไม่เกินสามสิบล้านบาท และรายได้รวมไม่เกินสามสิบล้านบาท</p> ๖. ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีซึ่งเป็นนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร และห้างหุ้นส่วนจด 	<ul style="list-style-type: none"> ■ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า มีหน้าที่ในการกำกับดูแลการจัดทำบัญชีและงบการเงินของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี (ธุรกิจ) ให้ถูกต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓ รวมทั้งกำกับดูแลผู้ทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ■ พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓ บัญญัติให้อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเป็นสารวัตรใหญ่บัญชี ให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้าเป็นสำนักงานกลางบัญชี และให้อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ามีอำนาจจัดตั้งสำนักงานบัญชีประจำท้องที่ โดยขึ้นตรงต่อสำนักงานกลางบัญชี และมีสารวัตรบัญชีคนหนึ่งเป็นหัวหน้าสำนักงานบัญชีประจำท้องที่

ที่	ชื่อกฎหมาย	สรุปสาระสำคัญ	บทบาทหน้าที่ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า
		<p>ทะเบียน ต้องยื่นงบการเงินต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้าภายในห้าเดือนนับแต่วันปิดบัญชี สำหรับผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีซึ่งเป็นบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยต้องยื่นงบการเงินต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้าภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่งบการเงินนั้นได้รับอนุมัติในที่ประชุมใหญ่</p> <p>สำหรับบุคคลธรรมดา หรือห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียนที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทยไม่ต้องจัดทำงบการเงินและยื่นงบการเงินต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า</p> <p>๗. ต้องเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้ ณ สถานที่ทำการ หรือสถานที่ที่ใช้เป็นที่ทำการผลิตหรือเก็บสินค้าเป็นประจำหรือสถานที่ที่ใช้เป็นที่ทำงานประจำ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากสารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีให้เก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้ ณ สถานที่อื่น ต้องเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชี ไม่น้อยกว่าห้าปีนับแต่วันปิดบัญชีหรือจนกว่าจะมีการส่งมอบบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓</p> <p>๘. เมื่อบัญชีหรือเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีสูญหายหรือเสียหาย ต้องแจ้งต่อสารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบหรือควรทราบถึงการสูญหายหรือเสียหายนั้น</p> <p>๙. เมื่อเลิกประกอบธุรกิจด้วยเหตุใดๆ โดยมีได้มีการชำระบัญชี ให้ส่งมอบบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีแก่สารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันเลิกประกอบธุรกิจ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ กำหนดเงื่อนไขให้ผู้ทำบัญชีต้องปฏิบัติ อาทิ <ul style="list-style-type: none"> - ต้องจัดทำบัญชีเพื่อให้มีการแสดงผลการดำเนินงาน ฐานะการเงินของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่เป็นอยู่ตามความเป็นจริงและตามมาตรฐานการบัญชี โดยมีเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีให้ถูกต้องครบถ้วน - ต้องมีคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เช่น <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ทำบัญชีต้องขึ้นทะเบียนการเป็นผู้ทำบัญชีกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า - ต้องสมัครเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี ต้องแจ้งรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการทำบัญชีทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้าภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เริ่มทำบัญชี - ต้องแจ้งรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการทำบัญชีทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้าภายในสามสิบวันนับแต่เริ่มทำบัญชี - ต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีไม่น้อยกว่าสิบสองชั่วโมงต่อปีปฏิทิน - ต้องแจ้งรายละเอียดการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้ทันทีหลังทำกิจกรรมแต่ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทินของทุกปีปฏิทิน - ผู้ทำบัญชีสามารถรับทำบัญชีได้ไม่เกิน ๑๐๐ รายต่อปีปฏิทิน 	

ที่	ชื่อกฎหมาย	สรุปสาระสำคัญ	บทบาทหน้าที่ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า
		<ul style="list-style-type: none"> กำหนดบทลงโทษแก่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี เช่น ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท ตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.๒๕๔๓ ซึ่งความผิดตามมาตรา ๓๐ ดังกล่าว เป็นความผิดที่อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ามีอำนาจเปรียบเทียบได้ และเมื่อผู้กระทำความผิดได้ชำระค่าปรับตามที่ได้เปรียบเทียบแล้วคดีเป็นอันเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน 	
๗	พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๗	<ul style="list-style-type: none"> กำหนดให้มีสภาวิชาชีพบัญชี ทำหน้าที่ในการส่งเสริมให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เป็นศูนย์รวมและส่งเสริมความเป็นปึกแผ่น รวมทั้งให้ความรู้และพัฒนาส่งเสริมมาตรฐานการประกอบวิชาชีพ เพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพมีคุณภาพและมาตรฐานและมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ กำหนดให้มีคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี กำหนดให้การสอบบัญชีต้องได้รับใบอนุญาตจากสภาวิชาชีพบัญชี และกำหนดให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีหน้าที่ต้องเข้ารับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง กำหนดให้มีการควบคุมการประกอบวิชาชีพด้านการทำบัญชี โดยกำหนดให้ผู้ทำบัญชีต้องเป็นสมาชิกหรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี กำหนดให้มีการจัดทำจรรยาบรรณผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ให้มีคณะกรรมการจรรยาบรรณ และการลงโทษการประพฤติผิดจรรยาบรรณ กำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี (กกบ.) มีอำนาจกำกับดูแลการดำเนินกิจการของสภาวิชาชีพบัญชี ให้ความเห็นชอบข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต พิจารณาอุทธรณ์ของผู้กล่าวหาหรือผู้ซึ่งถูกคณะกรรมการจรรยาบรรณสั่งลงโทษ 	<ul style="list-style-type: none"> ปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานกรรมการคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี (กกบ.) อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเป็นกรรมการและเลขานุการ กกบ. กรมพัฒนาธุรกิจการค้าทำหน้าที่ธุรการและสนับสนุนการดำเนินงานของ กกบ.
๘	พระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙	<ul style="list-style-type: none"> กำหนดให้ผู้ประกอบวิสาหกิจจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน สามารถยื่นขออนุญาตจัดตั้งสมาคมการค้าขึ้นเพื่อทำการส่งเสริมการประกอบวิสาหกิจอันมิใช่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้แบ่งปันกัน เมื่อได้รับใบอนุญาตและจดทะเบียนแล้ว สมาคมการค้านั้นมีสถานะเป็นนิติบุคคล มีคณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินกิจการของสมาคม และเป็นผู้แทนของสมาคม กำหนดให้สมาคมการค้าต้องมีข้อบังคับ และจะดำเนินกิจการได้แต่เฉพาะในเรื่องที่กฎหมายกำหนด และห้ามมิให้กระทำการใด ๆ ที่ต้องห้ามตามกฎหมาย สมาคมการค้ามีหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด เช่น จัดทำทะเบียนสมาชิกเก็บรักษาไว้ที่สำนักงานของสมาคมการค้าและให้ส่งสำเนาทะเบียนสมาชิกแก่นายทะเบียนภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาตและจดทะเบียนเป็นสมาคมการค้า / เมื่อมีการรับสมาชิกใหม่หรือมีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับทะเบียนสมาชิกให้แจ้งต่อนายทะเบียนภายในกำหนดเก้าสิบวัน / ต้องจัดทำบัญชีเสนอเพื่ออนุมัติต่อที่ประชุมใหญ่ของสมาคมการค้าภายในกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นรอบปีบัญชี / ต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> ให้จัดตั้งสำนักงานกลางทะเบียนสมาคมการค้าขึ้นในกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ เพื่อ <ul style="list-style-type: none"> - ควบคุมการออกใบอนุญาต - การจดทะเบียนสมาคมการค้าทั่วประเทศ - ทำหน้าที่เป็นสำนักงาน ทะเบียนสมาคมการค้า ประจำกรุงเทพมหานคร ให้อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ามอบหมาย เป็นนายทะเบียนกลางและนายทะเบียนสมาคมการค้าประจำกรุงเทพมหานคร ในจังหวัดอื่น ให้จัดตั้งสำนักงานทะเบียนสมาคมการค้าประจำจังหวัดขึ้นตรงต่อสำนักงานกลางทะเบียนสมาคมการค้า และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นนายทะเบียน

ที่	ชื่อกฎหมาย	สรุปสาระสำคัญ	บทบาทหน้าที่ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า
		<p>จัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ในคราวที่เสนองบดุลและให้ส่งสำเนารายงานกับงบดุลไปยังนายทะเบียนภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่มีการประชุมใหญ่ / กรณีมีการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับหรือเปลี่ยนแปลงกรรมการ ต้องจดทะเบียนภายในกำหนดสามสิบวัน เป็นต้น</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ การเลิกสมาคมต้องแจ้งให้นายทะเบียนทราบ 	
๙	พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙	<ul style="list-style-type: none"> ■ กำหนดให้บุคคลจำนวนไม่น้อยกว่า ๕ คน สามารถยื่นขออนุญาตจัดตั้งหอการค้าขึ้นเพื่อส่งเสริมการค้า การบริการ การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินหรือเศรษฐกิจ อันมิใช่เป็นการหลอกลำไหรือรายได้แบ่งปันกัน ■ กำหนดประเภทของหอการค้าไว้ ๔ ประเภท คือ <ol style="list-style-type: none"> ๑) หอการค้าจังหวัด ๒) หอการค้าไทย ๓) หอการค้าต่างประเทศ ๔) สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ■ เมื่อได้รับใบอนุญาตและจดทะเบียนแล้ว หอการค้ามีสถานะเป็นนิติบุคคล มีคณะกรรมการเป็นผู้นำเนินกิจการของหอการค้า และเป็นผู้แทนของหอการค้า ■ กำหนดให้หอการค้าต้องมีข้อบังคับ และจะดำเนินการได้แต่เฉพาะในเรื่องที่กฎหมายกำหนด และห้ามมิให้กระทำการใด ๆ ที่ต้องห้ามตามกฎหมาย ■ หอการค้ามีหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด เช่น จัดทำทะเบียนสมาชิกเก็บรักษาไว้ที่สำนักงาน และให้ส่งสำเนาทะเบียนสมาชิกแก่นายทะเบียนภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาตและจดทะเบียน / เมื่อมีการรับสมาชิกใหม่หรือมีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับทะเบียนสมาชิกให้แจ้งต่อนายทะเบียนภายในกำหนดเก้าสิบวัน / ต้องจัดทำงบดุลเสนอเพื่ออนุมัติต่อที่ประชุมใหญ่ของหอการค้าภายในกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีการบัญชี / ต้องจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ในคราวที่เสนองบดุลและให้ส่งสำเนารายงานกับงบดุลไปยังนายทะเบียนภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่มีการประชุมใหญ่ / กรณีมีการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับหรือเปลี่ยนแปลงกรรมการ ต้องจดทะเบียนภายในกำหนดสามสิบวัน เป็นต้น ■ การเลิกหอการค้าต้องแจ้งให้นายทะเบียนทราบ 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ให้จัดตั้งสำนักงานกลางทะเบียนหอการค้าขึ้นในกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ เพื่อ <ul style="list-style-type: none"> - ควบคุมการออกใบอนุญาต - การจดทะเบียนหอการค้าทั่วราชอาณาจักร - ทำหน้าที่เป็นสำนักงานทะเบียนหอการค้าประจำกรุงเทพมหานคร ■ ให้อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ามอบหมาย เป็นนายทะเบียนกลางและนายทะเบียนหอการค้าประจำกรุงเทพมหานคร ■ ในจังหวัดอื่น ให้จัดตั้งสำนักงานทะเบียนหอการค้าประจำจังหวัดขึ้นตรงต่อสำนักงานกลางทะเบียนหอการค้า และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นนายทะเบียน
๑๐	พระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.๒๕๕๘	<ul style="list-style-type: none"> ■ เป็นกฎหมายว่าด้วยสัญญาหลักประกันทางธุรกิจเพื่อเป็นประกันการชำระหนี้ โดยผู้ให้หลักประกันไม่จำเป็นต้องส่งมอบทรัพย์สินให้แก่ผู้รับหลักประกัน และสร้างระบบการบังคับหลักประกันที่มีความรวดเร็วและเป็นธรรม ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> ○ ไม่ต้องส่งมอบทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน ■ กำหนดให้สามารถนำทรัพย์สินที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจมาใช้เป็นหลักประกันการ 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ให้จัดตั้งสำนักงานทะเบียนหลักประกันทางธุรกิจขึ้นในกรมพัฒนาธุรกิจการค้า มีหน้าที่ ■ ให้อธิบดีเป็นเจ้าพนักงานทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ <ul style="list-style-type: none"> - รับจดทะเบียน แก้ไขรายการจดทะเบียนและยกเลิกการจดทะเบียนสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ

ที่	ชื่อกฎหมาย	สรุปสาระสำคัญ	บทบาทหน้าที่ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า
		<p>ชำระหนี้ได้ โดยไม่ต้องส่งมอบการครอบครองทรัพย์สิน ลดข้อจำกัดด้านหลักประกันด้วยทรัพย์สิน (จำนำ จำนอง)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ประโยชน์ของผู้ให้หลักประกัน (ลูกหนี้) ผู้ให้หลักประกันยังคงใช้ทรัพย์สินนั้นผลิตสินค้าหรือบริการเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มต่อไปได้ ○ ประโยชน์ของผู้รับหลักประกัน (เจ้าหนี้) ผู้รับหลักประกันมีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน เพิ่มความเชื่อมั่นในการปล่อยสินเชื่อ ○ การก่อให้เกิดสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ สัญญาหลักประกันทางธุรกิจต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อเจ้าพนักงานทะเบียน <ul style="list-style-type: none"> ■ กำหนดประเภททรัพย์สินที่ใช้เป็นหลักประกันได้ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๑. กิจการ (เช่น กิจการร้านอาหาร กิจการรับเหมาก่อสร้าง-ร้านอาหาร หรือ อื่นๆ) ๒. สิทธิเรียกร้อง (เช่น บัญชีเงินฝากธนาคาร สิทธิการเช่า สัญญาจ้าง ลูกหนี้การค้า สัญญาซื้อขาย สัญญาเช่าซื้อ หรืออื่นๆ) ๓. สิ่งหามิทรัพย์สิน (สินค้าคงคลัง วัตถุดิบ เครื่องจักร รถยนต์ เรือ หรืออื่น ๆ) ๔. อสังหาริมทรัพย์ (เช่น บ้านจัดสรร ที่ดินจัดสรร คอนโดมิเนียม หรืออื่นๆ) ๕. ทรัพย์สินทางปัญญา (เช่น ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า หรืออื่นๆ) ๖. ทรัพย์สินอื่น (กฎกระทรวงกำหนดให้ไม่ย่นต้นเป็นหลักประกันได้ประกาศราชกิจจานุเบกษา ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑) ■ การบังคับหลักประกัน <ul style="list-style-type: none"> ○ กรณีบังคับหลักประกันที่เป็นกิจการ ต้องดำเนินการโดย “ผู้บังคับหลักประกัน” ○ การบังคับหลักประกันที่เป็นทรัพย์สิน โดย <ol style="list-style-type: none"> ๑. วิธีขายทอดตลาด ๒. หลุดเป็นสิทธิ ภายใต้เงื่อนไข <ul style="list-style-type: none"> - หนี้ที่ค้างชำระเป็นต้นเงินเท่ากับหรือมากกว่ามูลค่าของทรัพย์สิน - ลูกหนี้ได้ขาดส่งดอกเบี้ยมาแล้วเป็นเวลาถึง ๕ ปี - ไม่มีการจดหลักประกันหรือเจ้าหนี้บุริมสิทธิรายอื่น 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดให้มีข้อมูลเกี่ยวกับการจดทะเบียนและข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับใบอนุญาตเพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ - แจ้งนายทะเบียนทรัพย์สิน หรือเจ้าหนี้บุริมสิทธิ - ออกใบอนุญาตให้เป็นผู้บังคับหลักประกัน

สรุปโดย นางเดือนรุ่ง สถิตย์ชัยวัฒนา นิติกรชำนาญการพิเศษ
 วิชาการในตำแหน่งนิติกรเชี่ยวชาญ
 วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓